

Izrāde – filma

Kino un mēs

1. oktobrī plkst. 19.00

Trīs aktieri atgriežas pie latviešu padomju laiku kino un uzdod jautājumu – kāpēc šīs filmas uzņēma tieši tā? Šī ir izrāde par latviešu padomju kino, par režisoriem, operatoriem, scenāristiem, kritiķiem, bet visvairāk un galvenokārt – par aktieriem un aktierspēli. Stāsti no uzņemšanas laukumiem, mākslas padomju sēdēm, ieskatī vēstures lappusēs un kino klasikas ainu izspēle jaunos un negaidītos veidos.

Režija: Matīss Kaža
Lomās: Andris Keišs, Jānis Skutelis, Egons Dombrovskis
Dramaturģija: Matīss Kaža, Andris Keišs, Jānis Skutelis, Egons Dombrovskis
Operators: Aleksandrs Grebņevs
Mākslinieks: Rūdolfs Baltiņš
Kostīmu māksliniece: Līga Krāsone

Kā Tu pats dēvē "Kino un mēs"? Tā ir vairāk izrāde vai filma?

Ja mēs skatāmies tīri tehniski, tā ir vairāk filma nekā izrāde, jo ir daudz kinematogrāfisku paņēmieni. Tas, kā mēs pārvietojamies pa telpu, kā tiek veidotas mizanscēnas, tiek pielāgots tieši kino formātam šajā gadījumā. Tajā pašā laikā, kad šis darbs tiks rādīts uz skatuves, tad šīs etīdes un mizanscēnas būs jāpārstrādā citā formātā. Šobrīd tas darbs funkcionē vairāk kā kino darbs, kaut gan pēc satura tā ir postdramatiskā teātra izrāde, kas tiek veidota ar kolektīvās koprades paņēmieni – teksts tiek rādīts izrādes tapšanas procesā.

Kā radās ideja šādam formātam?

Man patīk eksperimentēt ar formu, meklēt jaunus risinājumus. Ņemot vērā pandēmiju, beidzot bija situācija, ka projektā var piedalīties aktieri no trīs dažādām pasaulēm – no Liepājas teātra, Jaunā Rīgas teātra un improvizācijas teātru vides. Parasti viņi ir ļoti aizņemti. Mēs domājām, ka tā varētu būt tiešraides izrāde, bet visiem Zooma izrādes jau bija līdz kaklam ap apriļa vidu. Tad mēs sapratām, ka vienīgais, kā to realizēt, ir tad, ja bilde

atbilst tādai kvalitātei, kādā tu skaties televīzijas seriālus vai kinofilmās, ja netiek veikts kompromiss uz kvalitāti un tu neskaties vertikālu iPhone bildi, kurā, viegli ieskatoties tekstā, tiek nolasīts dialogs. Maija beigās mēs nonācām pie viena kadra formāta, jo tas piedāvā nepārtrauktību, citādi mēs veikli varētu visu samontēt, un tad tā būtu tradicionāla kinofilma. Bet šeit nav nevienas montāžas vietas, līdz ar to rodas klātesamības sajūta ne tikai skatītājam, bet arī pašiem aktieriem – viņi nedrīkst neko palaist garām, nedrīkst nokļūdieties, aiziet pie citas dekorācijas, vai sākt spēlēt citu ainu, nedrīkst aizmirst, kas notiek tālāk. Visu laiku jābūt iekšā procesā un maksimāli jākoncentrējas. Šeit pat vairāk nekā teātri, jo tur tu nospēlē savu ainu un vari iet aizkulisēs pīpēt un gaidīt nākamo. Te ir kā izrādē "Vēstures izpētes komisija" – tu esi uz skatuves un visu laiku piedalies, domā līdzī.

Kā tika atlasīta komanda šim projektam? Vai kādu nācās arī pierunāt?

Visi uzreiz piekrita. Idejas autors bija Andris Keišs, kurš gribēja strādāt ar Skuteli un Dombrovski. Viņi šādā trijotnē satikās un sadraudzējās manas pilnmetrāžas filmas "Kur vedīs ceļš" uzņemšanā. Tur viņi ir trio, kurā divi ir mačo džeki,

kovboji un viens ir ciema žandarms – vientiesīgs, bet sirsnīgs izmeklētāja padotais. Kad Covid-19 laiks iestājās, mēs sapratām, ka tas varētu būt kopīgs projekts.

Filma ar vienu kadru neapšaubāmi ir izaicinājums. Kāds bija pats filmēšanas process?

Bija mēģinājumi, kuros radījām saturu un taisījām etīdes. Tas kopā bija pusotrs mēnesis. Tad bija nedēļa, kurā mēģinājām ar kameru un dekorācijām. Pēc tam – trīs filmēšanas dienas, kur katrā dienā filmējām divas izrādes. Dublis, kas ir "Kino un mēs", ir otrās dienas otrā izrāde.

Varbūt vari padalīties ar kādu kuriozu no filmēšanas laukuma?

Pēdējā dublī Egons šausmīgi sasmējās ainā, kur tēlo Ābramu Kleckīnu – viņš tur runā ļoti aizsmakušā balsī. Izrāde gandrīz nojuka, bet viņi turpināja spēlēt tālāk, neskatoties uz to, ka Egons kādas trīs minūtes no vietas smējās. Es viņu neapturēju, jo apturēt tādā brīdī būtu kā pusē iet uz startu.

Intervēja Katrīna Karple